

Aan: Het college van Burgemeester en Wethouders van Hengelo
Datum: 15-10-2025
Onderwerp: Evaluatie doneerringen en verkenning statiegeld-bulkmachines in Hengelo

Geacht college,

In meerdere gemeenten, waaronder Enschede, zijn zogenoemde statiegeld-bulkmachines geplaatst waar inwoners, bezoekers en ondernemers in één keer grote aantallen blikjes en flesjes kunnen inleveren en direct hun statiegeld retour ontvangen. Deze machines zijn in de binnenstad van Enschede geplaatst, zodat ze laagdrempelig bereikbaar zijn. De eerste resultaten laten zien dat deze voorzieningen leiden tot een aanzienlijke vermindering van zwerfafval en een hogere retourstroom van statiegeldverpakkingen. Enschede was de eerste stad in Nederland met een publiek-private samenwerking rondom statiegeldautomaten in de openbare ruimte. Bij alle drie de machines kunnen gebruikers kiezen voor directe uitbetaling via Tikkie of het doneren van het statiegeld aan het lokale goede doel Stichting Leergeld Enschede.

In navolging van een andere pilot in Enschede zijn eerder ook in Hengelo doneerringen aan vuilnisbakken geplaatst, in 2023. Deze beogen het eenvoudig verzamelen van statiegeldverpakkingen door inwoners en informele inzamelaars. Beide systemen dragen bij aan hetzelfde maatschappelijke doel: minder zwerfafval, meer hergebruik en donatie, maar zij doen dit op verschillende manieren.

Zoals in Enschede wil Lokaal Hengelo – Anders! van het college begrijpen of beide initiatieven ook in Hengelo naast elkaar kunnen bestaan en elkaar juist kunnen versterken.

Vragen die we hierbij als fractie hebben:

A. Evaluatie van de ringen aan vuilnisbakken

1. Hoe beoordeelt het college het functioneren van de ringen die in Hengelo aan vuilnisbakken zijn bevestigd?
2. Hoeveel vuilnisbakken hebben ringen en waar staan die vuilnisbakken? In de brief van 27 september 2023 zouden we “starten” met 10-15 prullenbakken in de binnenstad (zaaknummer 3636407)
3. Heeft het college gebruikscijfers, observaties of signalen ontvangen over het effect van de ringen op zwerfafval of inzamelgedrag?
4. Zijn er locaties of situaties waarin de ringen minder effectief blijken, en hoe kan dat worden verbeterd?
5. Is het college bereid om deze pilotfase (immers werd er gesproken over “starten”) van de ringen te evalueren en de resultaten te delen met de raad, inclusief aanbevelingen voor vervolg of uitbreiding?

B. Verkenning van statiegeld-bulkmachines

6. Heeft het college kennisgenomen van de resultaten van de pilot met statiegeld-bulkmachines in Enschede, en zo ja, hoe beoordeelt het college deze ontwikkeling?
7. Overweegt het college om een pilot met een of meerdere bulkmachines in Hengelo te onderzoeken, bijvoorbeeld in (al dan niet publiek-private) samenwerking met supermarkten, binnenstadmanagement...etc..?

8. Welke voordelen en aandachtspunten ziet het college bij de inzet van bulkmachines in de Hengelose context (denk aan kosten, onderhoud, gedrag, spreiding over wijken)?
9. Ziet het college mogelijkheden om externe partijen of fondsen te betrekken bij financiering of beheer van dergelijke voorzieningen?

C. Samenhang en complementariteit

10. Deelt het college de visie dat bulkmachines en ringen elkaar niet hoeven te vervangen, maar juist verschillende functies vervullen binnen hetzelfde beleid tegen zwerfafval? Zie ook de pilot in Enschede, waar beide naast mekaar bestaan.

11. Kan het college aangeven waarom beide systemen elkaar zouden kunnen aanvullen, bijvoorbeeld doordat:

- ringen laagdrempelig gedrag stimuleren in de openbare ruimte;
- bulkmachines grootschalige inzameling mogelijk maken op centrale punten zoals in de binnenstad;
- beide samen leiden tot minder zwerfafval en meer hergebruik van grondstoffen?

12. Is het college bereid om vóór einde dit jaar zowel de ringen als de mogelijkheden van bulkmachines te evalueren en naast elkaar te plaatsen in een integrale notitie over statiegeldinzameling in de openbare ruimte?

Met deze vragen wordt het college gevraagd om de evaluatie en beleidsafweging inzichtelijk te maken. De inzet is dat Hengelo kan leren van goede voorbeelden (zoals Enschede), terwijl de bestaande ringen, een sociaal en laagdrempelig initiatief, behouden blijven als onderdeel van een bredere aanpak van zwerfafval en mogelijkheid tot maatschappelijke donatie.

Namens de fractie van Lokaal Hengelo – Anders!
Met vriendelijke groet,
Glenn Dedecker
Fractievoorzitter en Raadslid Lokaal Hengelo – Anders

PS:

Initiatief voor bulkmachines in Enschede

Volgens onze informatie zijn de statiegeld-bulkmachines in Enschede geplaatst op initiatief van de Stichting Binnenstadmanagement Enschede (SBME), in nauwe samenwerking met de gemeente Enschede, Stichting Binnenstad Vastgoedeigenaren Enschede (SBVE), NieuweWeme, RVM Systems, Verpact/Statiegeld Nederland en Onderhoud Enschede. De machines staan in de binnenstad, zodat ze goed toegankelijk zijn voor inwoners en bezoekers van het centrum.

Statiegeld-bulkmachines worden steeds vaker ingezet om zwerfafval te verminderen en het inleveren van statiegeldverpakkingen te vergemakkelijken, vooral op toegankelijke centrale locaties zoals stadscentra.

